

В очите

Г-жа
Иванова
пред
пианото.

ДА СЪЗДАВАШ БЪЛГАРИ С ПЕСЕН

94-годишната Мара Иванова преподава музика в столицата на Германия

В ранните следобедни часове по берлинската улица „Краузенщрасе“ от прозорците на първия етаж на №73 се чуват трели. За гостите на Берлин, а и за самите берлинчани, те са непознати. Но ако човек е от България, е невъзможно да не спре и да не се заслуша. "Върви, народе възродени, към светли бъднини върви...". Гласовете са детски, аккомпаниментът е на пиано. Невъзможно е да не се вдигнеш на пръсти и да не погледнеш през прозореца. Гледката е трогателна - няколко дечица са събрани около пиано, на което седи възрастна жена. Тя е учителката по музика в българското училище в Берлин.

обяснението за нейната отдаденост на музиката. Защото когато се обърне назад, като на филмова лента минават значими исторически събития - Септемврийското въстание, преврат, военни години, социализъм, падане на Берлинската стена.

След Войната

"В София след Втората световна война живеехме в голяма нищета.

Завърших консерватория, но продължавах да взимам уроци по музика.

Гордея се, че бях ученичка на знаменитата за своето време Елисавета Йовович. Тя беше се школувала в Италия. Не помня коя година беше, но научих, че ще има оперен конкурс в зала "България". Аз съм сопрано, явих се и спечелих златен медал с ария от "Травиата".

Преди 1944 г. съпругът ми беше царски офицерната. Не е потомствен музикант и само в божията воля може да се потърси

чината, беше много амбициозен и дисциплиниран. Имаше невероятна памет. Успя да запише медицина, когато беше на 35 и завърши за 4 вместо за 5 години.

За да можем да се издържаме, се явих на два конкурса в един ден - в операта и в ансамбъла на МВР. Приеха ме и на двете места. Избрах ансамбъла на МВР, понеже там предлагаша и купони за храна.

Това бяха хубави години, живеехме в "Слатина". Битовите несгоди ги приемах за даденост и нищо повече. Не мислех за пари и слава.

Задоволявам се с малко и това никога не ми е било проблем. Просто не съм възискателна към материята. Семейството и музиката - това бяха важните неща.

По-късно заживяхме на "Скобелев", още помня номера - 22. Наш съсед беше Мистър Сенко, големият илюзионист. Често, когато се разминавахме по стълбите, той ми подвикваше: "Няма ли да си взе-

меш часовника?". Как успяваше да го вземе от ръката ми, не знам!

Изкарах 14 години в Ансамбъла на МВР. Не мога да повярвам, че преживях толкова години, толкова епохи. Като че последните 20 години са просто един миг."

Емигрант- ството

Мара Иванова има една дъщеря, балерина. Съдбата я праща в Източен Берлин през 60-те. Именно това е причината Мара Иванова и съпругът ѝ един ден да се преместят в столицата на тогавашната ГДР. Тогава предстои раждането на единствения им внук и бабата и дядото са необходими. Съпругът лекар бързо успява да се адаптира. За месец овладява езика и постъпва на работа. Когато малкият тръгва в първи клас, той се заема да го учи да чете и пише на български.

Случайно научават, че в града има и българско училище. Месецът е януари и притесненията са дали момчето ще бъде прието там наред учебната година. Оказва се, че българският му е отличен и Борис започва да посещава тогава държавното българско училище.

Това е мигът, когато съдбата отправя поредното предизвикателство към Мара Иванова. Тя дори и не подозира, че започва нов етап в нейния живот. За трети март малкият Борис трябва да каже стихотворение на тържеството в българското училище. С огромно учудване Мара Иванова разбира, че няма да има музикална програма. Тази ситуация се оказва недопустима за нея. Тя сяда на пианото вкъщи, пуска касетофона и така записва музиката на популярни български детски песни.

Въоръжена с музикални записи и с огромната си обич към децата, Мара Иванова продуцира първото си тържество без никакъв хонорар. Дали е имало успех? Няколко дни след това получава покана да преподава музика в българското училище.

Наследството

37 години по-късно "Де е България", "Хубава си, татковино", "Аз съм българче", "Училище наше любимо" звучат на всички български празници в Берлин наред с песни по музиката на Моцарт и Шуберт. Изпълняват ги дечица от предимно смесени бракове. Много от тях за първи път се докосват до богатството на българския език. Резултатът е култивиране на обич към България в крехките сърца и умове. През последните 18 години училището в Берлин няма нищо общо с българското министерство на образованието, то се ръководи от дружество с идеална цел. Но оттам излизат млади хора, които пеят "Аз съм българче" и едва ли някога ще го забравят. Колкото и банално да звучи, човек мисли повече за родината си, когато я напусне. А г-жа Иванова "произвежда" българи.

"Най-много се радвам, когато видя, че децата чуват текста на песента и я пеят от сърце. Това е най-голямата ми награда", казва Мара Иванова, чиято любима оперна певица е Анна Нетребко заради невероятния ѝ глас и живо поведение на сцената.

БЕРЛИН

РУМЕН
ВАСИЛЕВ

има добро и пълно с любов сърце" - така я описва неин ученик в писмо преди няколко години.

Началото

Родена е на 24 май 1915 г. в Разград в семейството на лекар и домакиня. Баща ѝ доктор Манев е бил един от най-уважаваните лекари в Търговище. Майка ѝ пък е гледала 4-те им деца.

Откога пее ли? От дете, естествено, мечтата ѝ е била винаги да бъде на сцената. Не е потомствен музикант и само в божията воля може да се потърси

"Тя е моята любима учителка. Нейните очи блестят като малки пламъчета. Устата ѝ се смее и това заразява нас, децата. Тя има бръчки по лицето, но още е много красива. Тялото ѝ е дребно и изглежда като фина дама. Г-жа Иванова свири възшебно на пиано и пее като славеи. Тя е най-добрата учителка, която познавам, защото

В клас с
учениците на
българското
училище.